אגרות הראי"ה - כרך א' - אגרת קכו

תמצית האגרת

תאריך ומקום: ג' אדר שני תרס"ח - יפו
נמען: אחיו, ר' חיים הכהן

מכתב אחווה. הרב קוק מתנצל על מיעוט מכתביו לאחיו ולהוריו בגלל עומס עבודתו, ומקווה שסידורים חדשים בבית הדין ובוועד הרוחני יקלו עליו. הרב קוק מספר שבנו צבי יהודה נשאר אצלו בגלל תשוקתו לפעילות ציבורית, אף שזו מבטלת אותו מלימוד. בסוף הרב קוק מברך לקראת פורים.

עיקרי הדברים

- התנצלות על מיעוט מכתבים למשפחה.
- צבי יהודה ותשוקתו לפעילות ציבורית.
- ברכות לפורים ותקוות גאולה.

נוסח האגרת עם ביאור

בגרסה זו משולב ביאור בתוך נוסח האגרת. הביאור מופיע כך: [בסוגריים מרובעים, באות קטנה ועל רקע תכלת] *והוא אינו חלק מלשון האגרת.*

ב"ה[1], עה"ק[2] יפו ת"ו[3], ג' אדר ב' תרס"ח[4]. [1908]

אח יקר ונעים, המופלג בתו"י[5] חכם לב ונקי הדעת מו"ה[6] חיים הכהן [אחיו של הרב קוק, ר' חיים קוק] שליט"א[7], ורעיתך היקרה תחי'[8] לאוי"ט[9], וכא"ל[10] שלו'[11] וברכת ד' וטובו.

זמן רב עבר, אח יקר ואהוב, שלא כתבתי לך מחמדי דברי אחוה כראוי. אך אחוה זה לא נגדך לבד, אחי אהובי, הפרתי, [על פי זכריה יא, יד] כי"א[12] גם נגד יתר אחינו האהובים שי'[13], וביחוד הנני נלחץ במיעוט כתיבה להורינו היקרים שי'. כי כולכם, הקרובים והרחוקים במקום, קרובים הנכם אל הלב והנשמה כחותם על לבבי, [על פי שיר השירים ח, ו] אבל מה אעשה, אסור וקשור אני בחבלי עבותות [על פי תהלים קיח, כז; ישעיהו ה, יח] עבודת עבודה ועבודת משא, עבודה כזאת הדורשת כח של אדם גדול בענקים, ואני גמד שבגמדים, חלש ורפה כח, בחמר ורוח, הנני בעניי רובץ תחת משאה, משא המעשה והרעיון, אשר גם בעתות המעטות של המרגע לא

---

1 ב"ה - ברוך השם
2 עה"ק - עיר הקודש
3 ת"ו - תבנה ותכונן
4 תרס"ח - השנה תרס"ח (1907/1908)
5 בתו"י - בתורה ויראה
6 מו"ה - מורנו הרב
7 שליט"א - שיחיה לאורך ימים טובים אמן
8 תחי' - תחיה
9 לאוי"ט - לאורך ימים טובים
10 וכא"ל - וכל אשר לו
11 שלו' - שלום
12 כי"א - כי אם
13 שי' - שיחיה

ישכב לבי, והמון מחשבות ממכשירי פעולה ועבודה גם הם מוסיפים סבל וממלאים עול, עד אשר כמעט לא ישאר זמן, מקצר רוח, למלא את החובות היותר חביבים, החובות הבלתי נשכחים בכל עת ועונה, חובות אמונת הורים ואהבת אחים הנאמנה. שאני, יקירי מחמדי, אשר נפשי לך ערגה, ובטובך תדינני לכף זכות. תקוה אמנם נשקפת לי, כי יסודרו מעתה באופן יותר מהוגן עניני העבודה, מצד טוב סדרים פנימיים, אשר נסדרו ב"ה בעתים הללו, בסדרי הבד"צ[14] העומד על ידי, [בית הדין של הרב קוק ביפו] והתחלת יסוד ועד מיוחד לענינים הרוחניים שבעה"ק[15], [ועד לענייני הדת ביפו, שהרב קוק פעל לייסודו] אשר נקוה כי יצליח הענין, בעזרת הבוחר בארץ חמדה ב"ה, להועיל ולהקל מעלי מעט, למען נוכל להגדיל פעלים לטובת עם ד' וארצו באורח מתוקן ומסודר. ואולי יחנני ד', ואוכל לקחת לי מועד, לדבר לפעמים יותר תכופות דברי ידידות עם אהובי לבבי ונפשי, אשר בכל עת ועונה צמאה אליכם נפשי ממרחקים, ומארץ ירדן והררי קודש אזכרכם [על פי תהלים מב, ז: "על כן אזכרך מארץ ירדן וחרמונים"] אהובי לטובה ולאהבת אמת. ב"ה מצב החוה"ש[16] עמנו כרגיל. לפי רוב עבודתי הנני רואה, ב"ה, פעולת אה"ק[17] וחמדת אוירה הנחמד והמחיה לטובה.

צבי יהודא שי' נשאר זה הזמן פה, [הרצי"ה, אז כבן שבע עשרה] מפני רוב תשוקתו להיות לעזר ולמעורר להוצאת דברים טובים ונכבדים אל הפועל. אמת שתשוקתו הציבורית מבטלת אותו משקידה ועשיית חיל בגפ"ת[18] [בגמרא, פירוש רש"י ותוספות] לפי ערכו, אבל לא אוכל לעצור בעד לבבו הטהור ורעיונו הנלבב והנאמן לד', לעמו ולארצו, בשכל טוב וברב כשרון ב"ה. - יזכנו העליון ב"ה לראות מכולם רב נחת. ויחדיו נזכה לשמח בחדות עם ד' וארץ חמדתו, בעת יאיר ד' פניו לעמו, ומתוך צרה ימציאנו פדות ורוחה, לשוב בגילה ורינה, בהרחבה וגאון ד', אל מקום נוה שאנן, [על פי ישעיהו לג, כ] אל אשר הי'[19] שם אהלנו בתחילה, [על פי בראשית יג, ג] כימי עולם וכשנות עולמים.

ואתה יקירי, לא כמדתי תמוד לי, [אל תנהג עמי כפי שנהגתי עמך – במיעוט כתיבה] והואל נא ושמח לבבי בדבריך הנעימים וחביבים. מכל אשר עמדך תכתב נא, ואני תפילה, שברכת ד' וחסדו יחולו עליך ועל נויך, ותזכה לשמחנו בקרוב בשורות טובות, משמחות לב לאורך ימים טובים ונעימים.

דרש נא באהבה בשלו'[20] כל ידידי נפשי, הנפגשים עמך בעירך וחוצה לה. ביחוד שלו' חותנך מחו' הנגיד היקר שי' וכא"ל, ומה מאד אובה לדעת גם מכל חדש לטובה אשר בביתו, בית ישרים, ובשלו'[21] גיסך אהובי המרומם הרש"ל[22] [גיסו של ר' חיים קוק] שי' וכא"ל. ובשלו' ידידי הה"ג[23] דמחנכם שי'. יקרה לי מאד אהבת קדומים. שמח יקירי ושמח את כל הנפשות היקרות אהובינו אשר בחוגך לימי הפורים הק'[24] הבעל"ט[25]. נמלא עז ד', כי שומר ישראל לא יטש לעד את עמו, וכימי עולם יפליא עמנו נסיו וחסדיו, ולעיני כל הגויים יראה ישועתו לעמו

---

14 הבד"צ - הבית דין צדק

15 שבעה"ק - שבעיר הקודש

16 החוה"ש - החיים והשלום

17 אה"ק - ארץ הקודש

18 בגפ"ת - בגליל פתח תקוה (או: בגבול פתח תקוה)

19 הי' - היה

20 בשלו' - בשלום

21 ובשלו' - ובשלום

22 הרש"ל - רבי שלמה לוריא (מהרש"ל)

23 הה"ג - הרב הגאון

24 הק' - הקטן

25 הבעל"ט - הבא עלינו לטובה

וצאן מרעיתו, ובהר ציון תהי'[26] פליטה והי'[27] קודש, וירשו בית יעקב את מורשיהם, [עובדיה א, יז] וכל שונאיהם יהיו אפס, כי ישוב ד' לשוש עלינו כאשר שש על אבותינו, [על פי דברים ל, ט] ושרידי זכר עמלק [רמז לפורים הקרב] וכל אגפיו מהרה ימחו, והיתה לד' המלוכה, [עובדיה א, כא] ודגל גוי צדיק שומר אמונים [ישעיהו כו, ב] ירומם אף ינשא, ושבו בנים לגבולם, [ירמיהו לא, טז] בימינו לעינינו בקרוב.

הנני חותם בברכה מקרב לב ונפש באהבה רבה ועזה לך, אחי מחמד נפשי ולבבי, וכל אשר לך, כנפשך האהובה ונפש אחיך נושא לך ברכתו שלו' ואהבת אחים מקודש,

הק' אברהם יצחק ה"ק הנ"ל

נוסח האגרות וההערות: אגרות הראי"ה, כרכים א׳-ד׳

---

26 תהי' - תהיה

27 והי' - והיה